

บทที่ 3

ดัชนีความเชื่อมั่นของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ปี 2561 และปี 2562

- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการ ในปี 2561 ผู้ประกอบการยังคงมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับต่ำ ค่าดัชนีอยู่ต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 ถึง 8 ใน 12 เดือน เนื่องด้วยความผันผวนของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ จากภัยธรรมชาติ สถานการณ์การค้าโลก การแข่งขันทางการค้า ปัญหาด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวส่งผลบั่นทอนความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวต่างชาติ จะมีเพียงเดือนเมษายน กรกฎาคม พฤศจิกายน และธันวาคม ที่ความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีเกินค่าฐานที่ 50 ที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น จากเป็นช่วงเดือนเทศกาลต่างๆ ที่มีวันหยุดต่อเนื่องหลายวัน สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวโดยรวมยังคงคึกคัก อีกทั้งภาครัฐมีการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการผลิตของ SME รวม 4 ภูมิภาค ในภาพรวมผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับต่ำ และค่าดัชนีอยู่ต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 ทุกเดือน
- ความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการจำแนกตามภูมิภาคปี 2561 อยู่ในระดับไม่ตึง เนื่องจากค่าดัชนีส่วนใหญ่ต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 โดยเฉพาะกรุงเทพฯ และปริมณฑล ซึ่งความเชื่อมั่นต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 ตลอดทั้งปี รวมทั้งค่าดัชนีในเดือนกุมภาพันธ์ พฤษภาคม สิงหาคม กันยายนและตุลาคม 2561 ที่ความเชื่อมั่นต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 ในทุกภูมิภาค ขณะที่ในเดือนเมษายน พฤศจิกายนและธันวาคม 2561 มีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีแทบทุกภูมิภาค
- ความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME จำแนกตามภูมิภาคปี 2561 ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินธุรกิจต่ำ ยกเว้น ภาคกลางรวมตะวันออก (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) มีความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับที่ดี มีเสถียรภาพและมีค่าดัชนีเกินค่าฐานที่ 50 รองลงมา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2561 ส่วนภาคเหนือและภาคใต้ เป็น 2 ภูมิภาคที่ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจอยู่ในระดับต่ำที่สุด
- นโยบายหรือมาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐในปี 2562 ที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องการ คือ นโยบายสินเชื่อ SME มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ และนโยบายกระตุ้นการท่องเที่ยว

3.1 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ SME ของประเทศ (Composite Index for SME) ประจำปี 2561 และปี 2562

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) ได้จัดทำดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ SME ของประเทศ (Composite Index for SME) จากข้อมูลของดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ SME ภาคการค้าและบริการ (Trade and Service Sentiment Index: TSSI) และดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME (SME Manufacturing Sentiment Index: SMSI) โดยดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ SME ของประเทศไทย ประจำปี 2561 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นในปัจจุบันอยู่ที่ระดับ 47.5 ขณะที่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้าอยู่ที่ระดับ 51.1 เมื่อพิจารณาการเคลื่อนไหวตลอดทั้งปีพบว่า ดัชนีความเชื่อมั่นในปัจจุบันปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็นส่วนใหญ่ โดยเพิ่มขึ้นในเดือนมีนาคม เมษายน มิถุนายน กรกฎาคม กันยายน ตุลาคม พฤศจิกายน และ ธันวาคม 2561 แต่อย่างไรก็ตามค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 เป็นส่วนใหญ่ ขณะที่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้าปรับตัวลดลงเป็นส่วนใหญ่เช่นกัน โดยลดลงในเดือนกุมภาพันธ์ มีนาคม เมษายน กรกฎาคม ตุลาคม พฤศจิกายน และ ธันวาคม 2561 แต่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นยังคงอยู่สูงกว่าค่าฐานที่ 50 สำหรับปัจจัยที่ส่งผลให้ดัชนีความเชื่อมั่นในปัจจุบันอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 วิเคราะห์ได้ว่าในช่วงปี 2561 นั้น ผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากความผันผวนของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศจากทั้งภัยธรรมชาติ สถานการณ์การค้าโลก การแข่งขันทางการค้า ผลผลิตที่ออกสู่ตลาดโลกที่เพิ่มสูงขึ้น ไม่สอดคล้องกับความต้องการที่ชะลอตัวลง ส่งผลให้ระดับราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญปรับตัวลดลง และการแปลความหมายที่ได้

TSSI < 50 แสดงว่าภาวะทางด้านธุรกิจแย่งลง

TSSI = 50 แสดงว่าภาวะทางด้านธุรกิจทรงตัว

TSSI > 50 แสดงว่าภาวะทางด้านธุรกิจดีขึ้น

อยู่ในระดับต่ำ ประกอบกับสถานการณ์ทางการเมืองยังไม่มีความชัดเจน ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน อีกทั้งสถานการณ์สงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐกับจีนส่งผลต่อเศรษฐกิจทั่วโลก ผ่นวกกับการใช้นโยบายทางการเงินของสหรัฐฯ สถานการณ์เบรคชิสทางฝั่งยุโรป ส่งผลให้ค่าเงินในหลายภูมิภาคผันผวน ไม่เหมาะสมกับการลงทุน ปัจจัยเหล่านี้จึงทำให้ผู้ประกอบการ SME ของประเทศไทยยังคงมีความเชื่อมั่นในระดับที่ไม่ดีนัก

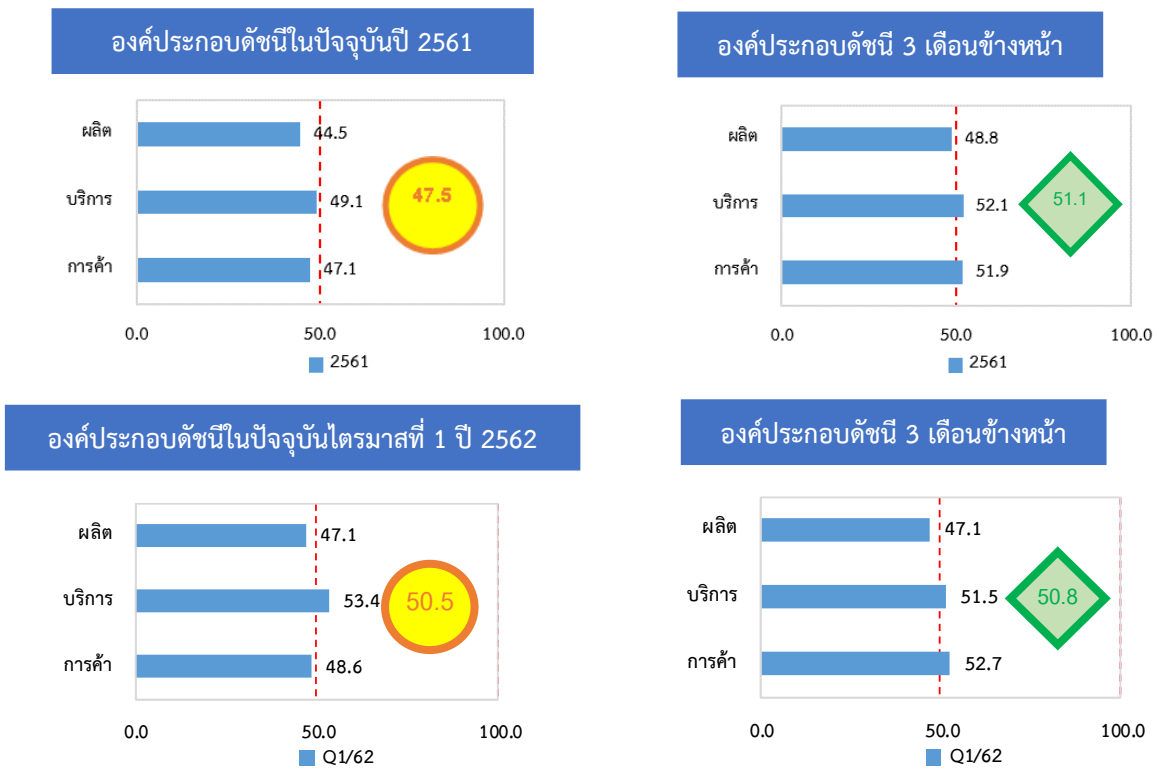
ภาพที่ 3.1 ดัชนี Composite Index ปี 2561 และปี 2562

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ไตรมาสที่ 1 ปี 2562 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นในปัจจุบันอยู่ที่ระดับ 50.5 ขณะที่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้าอยู่ที่ระดับ 50.8 เมื่อพิจารณาการเคลื่อนไหวตลอดทั้งไตรมาส พบว่า ดัชนีความเชื่อมั่นในปัจจุบันยังคงปรับตัวลดลง โดยลดลงในเดือนมกราคม และเดือนกุมภาพันธ์ ส่วนเดือนมีนาคมดัชนีปรับตัวเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามค่าดัชนีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงกว่าค่าฐานที่ 50 เป็นส่วนใหญ่ ขณะที่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้าปรับตัวลดลง โดยลดลงในเดือนมกราคม และเดือนมีนาคม ส่วนเดือนกุมภาพันธ์ดัชนีปรับตัวเพิ่มขึ้น แต่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นส่วนใหญ่อยู่สูงกว่าค่าฐานที่ 50 สำหรับปัจจัยที่ส่งผลให้ดัชนีความเชื่อมั่นในปัจจุบันอยู่ในระดับสูงกว่าค่าฐานที่ 50 ในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2562 นั้นผู้ประกอบการได้รับผลกระทบจากความผันผวนของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะปัญหาการกีดกันทางการค้า ส่งผลให้การค้าของโลกเป็นอย่างมาก และกระทบกับตลาดเงินและตลาดทุนทั่วโลกเช่นกัน จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อส่งออกของไทยอย่างต่อเนื่อง และยังส่งผลต่อภาคการท่องเที่ยวโดยเฉพาะประเทศที่ได้รับผลกระทบจากสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจในประเทศเหล่านั้นชะลอตัวลง ประกอบกับปัญหาสภาพภูมิอากาศ และภัยพิบัติภายในประเทศ ส่งผลให้ผลผลิตมีปริมาณที่ไม่เหมาะสมกับความต้องการของตลาด รวมถึงคุณภาพของผลผลิตด้วย จึงส่งผลให้ระดับราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญตรงตัวในระดับต่ำ ประกอบกับสถานการณ์ทางการเมืองยังคงไม่มีความชัดเจน ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน ปัจจัยเหล่านี้จึงทำให้ผู้ประกอบการ SME ของประเทศไทยยังคงมีความเชื่อมั่นในระดับที่ไม่ดีนัก

ภาพที่ 3.2 องค์ประกอบของดัชนีเฉลี่ยปี 2561 และไตรมาสที่ 1 ปี 2562

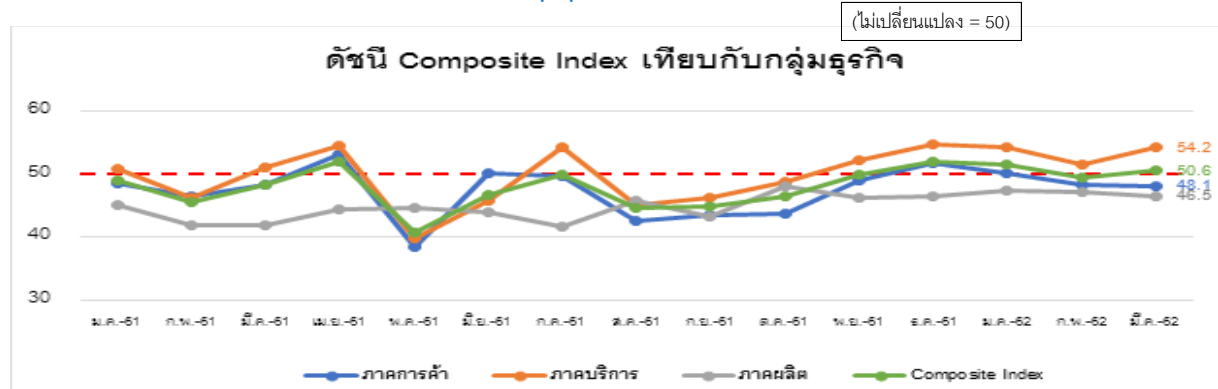

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สำหรับดัชนี Composite Index ของประเทศนั้น เมื่อเทียบกันระหว่างกลุ่มธุรกิจ จะเห็นว่า ดัชนีที่เป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญ คือ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ SME ภาคบริการ และดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ SME ภาคการค้า ซึ่งเส้นกราฟจะอยู่เหนือกว่าหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับค่าดัชนี Composite Index ส่วนดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME (SMSI) เป็นแรงกดดันให้ตัวดัชนี Composite Index ลดต่ำลง โดยค่าเฉลี่ยของดัชนี Composite Index ปี 2561 อยู่ที่ 47.5 ซึ่งต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 แสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นที่ไม่ดีนักในปี 2561 ที่ผ่านมา

ค่าเฉลี่ยของดัชนี Composite Index ไตรมาส 1 ปี 2562 อยู่ที่ 50.5 ซึ่งสูงกว่าค่าฐานที่ 50 แสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นที่ดีในไตรมาส 1 ปี 2562

ภาพที่ 3.3 ดัชนี Composite Index เมื่อเทียบกับกลุ่มธุรกิจ

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

3.2 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ SME ภาคการค้าและบริการ ประจำปี 2561 และปี 2562

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ SME ภาคการค้าและบริการ (Trade and Service Sentiment Index: TSSI) เป็นดัชนีที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมร่วมกับศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือหรือตัวชี้วัดที่สะท้อนสภาวะการดำเนินงานของผู้ประกอบการ SME ในภาคการค้าและบริการของประเทศ ค่าดัชนีความเชื่อมั่นฯ แสดงถึงความรู้สึกของผู้ประกอบการ SME ที่มีต่อสภาวะการประกอบธุรกิจของตนในด้านต่างๆ เมื่อเทียบกับช่วงที่ผ่านมา

เมื่อพิจารณาดัชนีความเชื่อมั่นภาคการค้าและบริการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในปี 2561 พบว่า ค่าดัชนีความเชื่อมั่นในปัจจุบันอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 ถึง 8 ใน 12 เดือน คือ ช่วงเดือนมกราคมถึงมีนาคม เดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน และเดือนสิงหาคมถึงตุลาคม จะมีเพียงค่าดัชนีความเชื่อมั่นในเดือนเมษายน กรกฎาคม พฤศจิกายนและธันวาคมเท่านั้น ที่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่เกินกว่าค่าฐานที่ 50 โดยค่าดัชนีความเชื่อมั่นในปัจจุบันของปีนี้ปรับตัวลงมาอยู่ในระดับต่ำที่สุดในเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มีการเร่งการใช้จ่ายจากเทศกาลสงกรานต์ในช่วงเดือนก่อนประกอบการกับถือศีลอดของชาวมุสลิมส่งผลให้มีการใช้จ่ายและท่องเที่ยวลดลง โดยมีค่าดัชนีความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ 39.0 ในขณะที่เดือนที่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นปรับตัวเพิ่มขึ้นสูงที่สุดของปี 2561 ได้แก่ เดือนเมษายน อยู่ที่ระดับ 53.8 รองลงมาเดือนธันวาคม อยู่ที่ระดับ 53.1

ในปี 2561 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นเคลื่อนไหวอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 เล็กน้อยเป็นส่วนใหญ่ โดยในปี 2561 มีทั้งปัจจัยบวก และปัจจัยลบในด้านต่างๆ เข้ามากระทบต่อความเชื่อมั่นค่อนข้างมาก

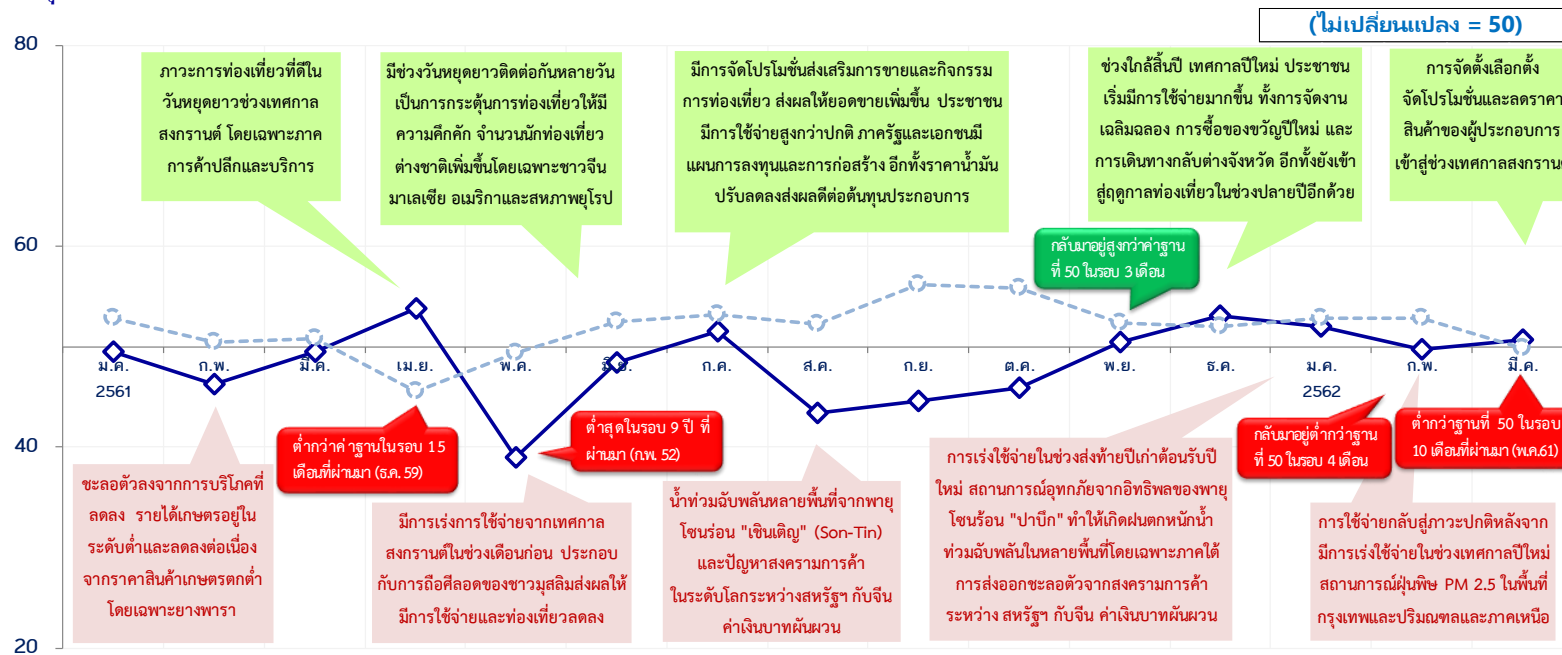
ในส่วนของ**ปัจจัยบวก** ได้แก่ สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวโดยรวมมีความคึกคักอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี 2561 โดยมีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาในประเทศไทย 38.28 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 7.5 เป็นผลจากการที่ภาครัฐมีการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง การส่งออกในปี 2561 ปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.7 เมื่อเทียบกับปีก่อน การลงทุนของภาคเอกชนมีแนวโน้มดีขึ้นต่อเนื่อง แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ โดยดัชนีการลงทุนภาคเอกชนปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 ยอดจดทะเบียนรถยนต์ใหม่ (ในช่วงปลายปีภาคการเกษตรปรับตัวดีขึ้นจากปริมาณผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมากขึ้น อีกทั้งยังมีเม็ดเงินช่วยเหลือจากภาครัฐช่วยเหลือกลุ่มผู้มีรายได้น้อยส่งผลให้มีการใช้จ่ายสูงขึ้น) การลงทุนภาครัฐมีการขยายตัวได้ดีทั้งจากโครงการลงทุนขนาดใหญ่ด้านการคมนาคมและโครงการขนาดเล็กที่กระจายไปสู่ท้องถิ่นซึ่งมีนโยบายเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณ รวมทั้งมาตรการสนับสนุนการให้สินเชื่อกับผู้ประกอบการ SME ของภาครัฐ ระดับราคาแก๊สโซฮอล์ 95 และ 91 และดีเซล ปรับตัวลดลงลิตรละ 2.20 2.20 และ 2.40 ตามลำดับ และต้นทุนค่าไฟฟ้า Ft ในปี 2561 อยู่ที่ระดับ -15.90 สตางค์ต่อหน่วย ตลอดทั้งปี

ในส่วนของ**ปัจจัยลบ** ได้แก่ ระดับราคาสินค้าเกษตรที่ทรงตัวต่ำจากทั้งปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก ประกอบกับความต้องการหดตัวลง โดยดัชนีราคาสินค้าเกษตรปี 2561 หดตัวร้อยละ 5.7 ซึ่งส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องในการใช้จ่ายและหนี้ครัวเรือนของภาคเกษตรโดยตรง ผู้บริโภคยังคงมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับปัญหาค่าครองชีพและราคาสินค้าที่ยังทรงตัวระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับรายได้ในปัจจุบัน โดยดัชนีราคาผู้บริโภคปี 2561 ขยายตัวร้อยละ 1.06 และภูมิภาคที่ขยายตัวในระดับสูงคือ ภาคกลางและกรุงเทพฯ ซึ่งส่งผลต่อกำลังซื้อของผู้บริโภคในพื้นที่ดังกล่าวโดยตรง ปัจจัยด้านการเมือง ซึ่งส่งผลต่อ นักลงทุนค่อนข้างมาก ด้านต่างประเทศสงครามการค้าระหว่างประเทศสหรัฐฯ กับจีน ปัญหา Brexit ของสหภาพยุโรป ซึ่งกระทบด้านการค้าและความมั่นคงของประเทศทางฝั่งยุโรป ซึ่งส่งผลต่อการส่งออกของไทย และสถานการณ์ภัยธรรมชาติ ได้แก่ เกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ในช่วงครึ่งปีหลัง ส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ รวมทั้งการเดินทางออกมาใช้จ่ายและท่องเที่ยว

- ช่วงเดือนตุลาคมประสบกับพายุเบนซินคาในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ
- ช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคม ประสบกับพายุบาร์จิตและมังกุดในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้
- ช่วงเดือนธันวาคม ประสบกับพายุปาบีกในพื้นที่ภาคใต้

ภาพที่ 3.4 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการปี 2561 - มีนาคม 2562

◇ TSSI เดือนปัจจุบัน   ○ TSSI คาดการณ์ 3 เดือน

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

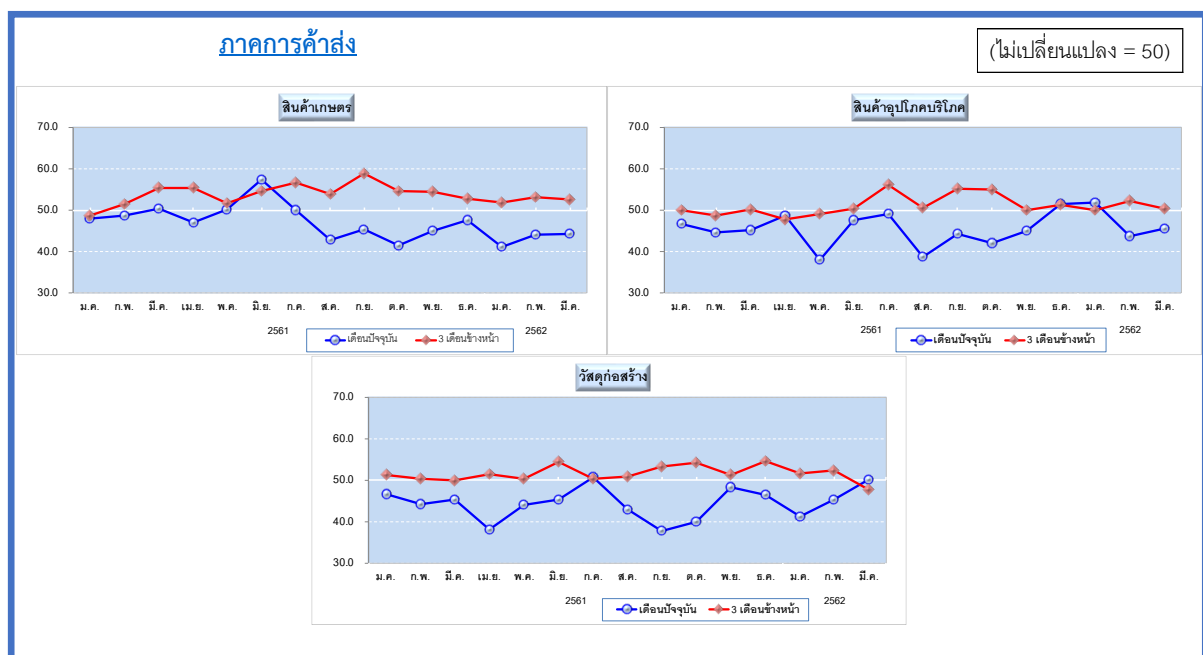
ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการในช่วง 3 เดือนแรกของปี 2562 ดัชนีปรับตัวในทิศทางที่ลดลงในช่วงเดือนมกราคมถึงกุมภาพันธ์ จากนั้นปรับตัวเพิ่มขึ้นอีกครั้งในเดือนมีนาคม 2562 โดยดัชนีมีค่าสูงกว่าค่าฐานที่ 50 องค์กรประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวเพิ่มขึ้นหรือลดลงของค่าดัชนี ได้แก่ องค์กรประกอบด้านยอดจำหน่ายและกำไร เป็นหลัก องค์กรประกอบที่ผู้ประกอบการยังคงมีความกังวลมากที่สุดคือ ด้านต้นทุน

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการ จำแนกตามสาขาธุรกิจ ปี 2561

ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามสาขาธุรกิจซึ่งแบ่งเป็น 16 สาขาธุรกิจ พบว่า ในปี 2561 ค่าเฉลี่ยของดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการรายสาขาธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงจากค่าเฉลี่ยในปี 2560 ดังนี้

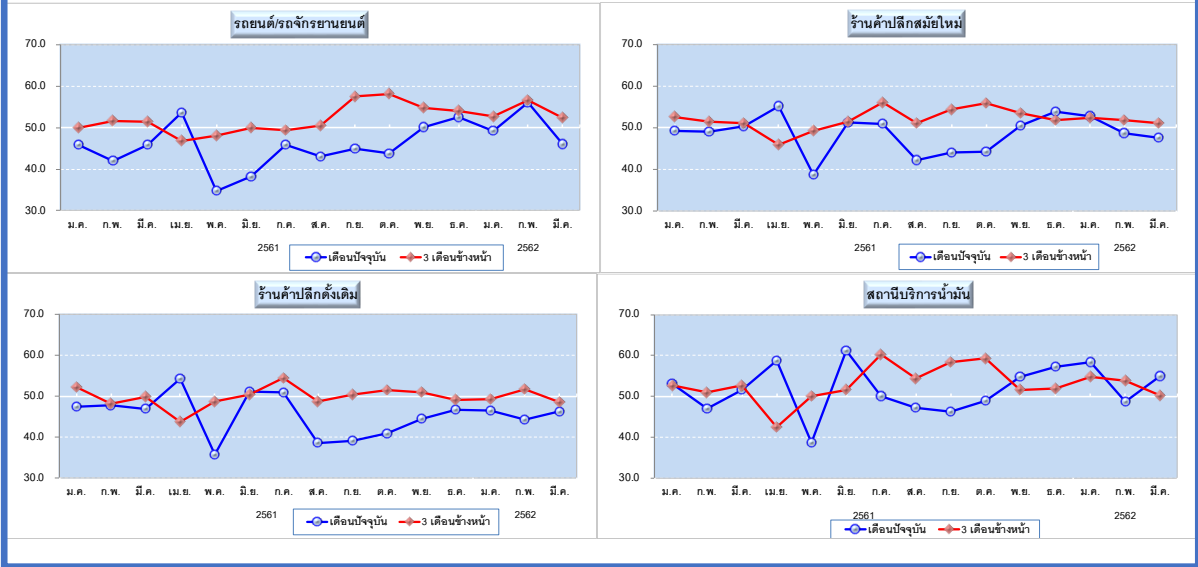
- สาขาธุรกิจที่มีค่าดัชนีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้น และมีค่ามากกว่า 50 มีจำนวน 2 สาขาธุรกิจ ได้แก่ ค่าปลีกสถานีบริการน้ำมัน บริการด้านสุขภาพ/ความงาม และการขนส่งสินค้า
- สาขาธุรกิจที่มีค่าดัชนีความเชื่อมั่น เพิ่มขึ้น แต่มีค่าน้อยกว่า 50 มีจำนวน 1 สาขาธุรกิจ ได้แก่ บริการการก่อสร้าง
- สาขาธุรกิจที่มีค่าดัชนีความเชื่อมั่น ลดลง แต่มีค่ามากกว่า 50 มีจำนวน 3 สาขาธุรกิจ ได้แก่ การท่องเที่ยว การขนส่งมวลชน โรงแรม/เกสต์เฮาส์/บังกะโล และร้านอาหาร
- สาขาธุรกิจที่มีค่าดัชนีความเชื่อมั่น ลดลง และมีค่าน้อยกว่า 50 มีจำนวน 9 สาขาธุรกิจ ได้แก่ ค่าส่งสินค้าเกษตร สินค้าอุปโภค/บริโภค วัสดุก่อสร้าง ค่าปลีกรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ร้านค้าปลีกสมัยใหม่ ร้านค้าปลีกดั้งเดิม กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ สันทนาการ/วัฒนธรรม/การศึกษา

ภาพที่ 3.5 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ SME รายสาขาธุรกิจ ปี 2561 – มีนาคม 2562

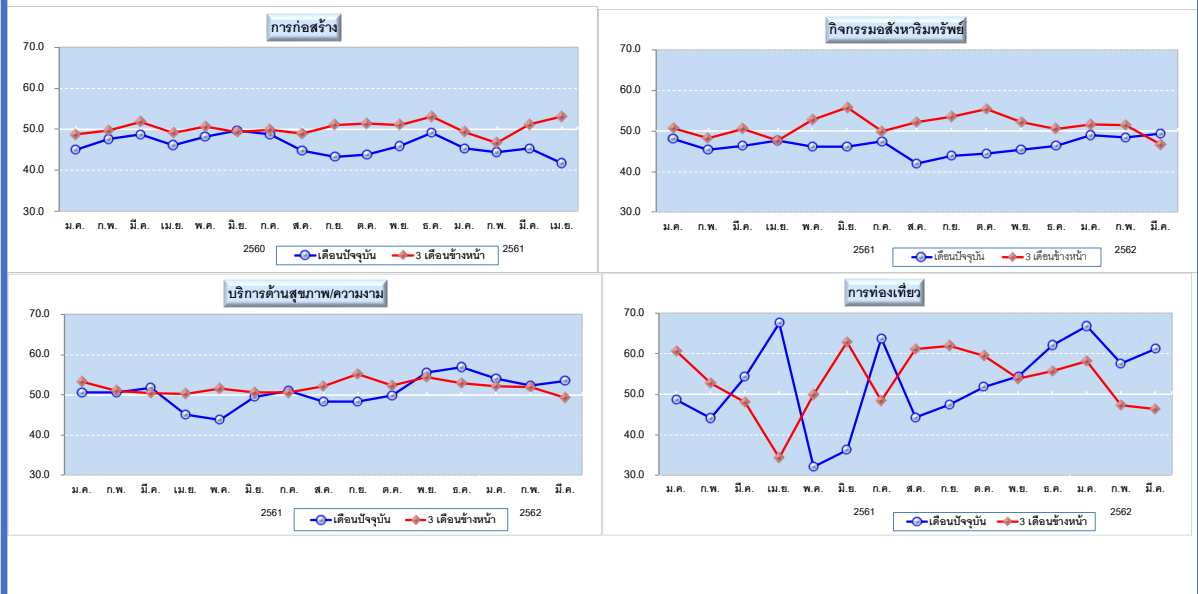
ภาคการค้าปลีก

(ไม่เปลี่ยนแปลง = 50)

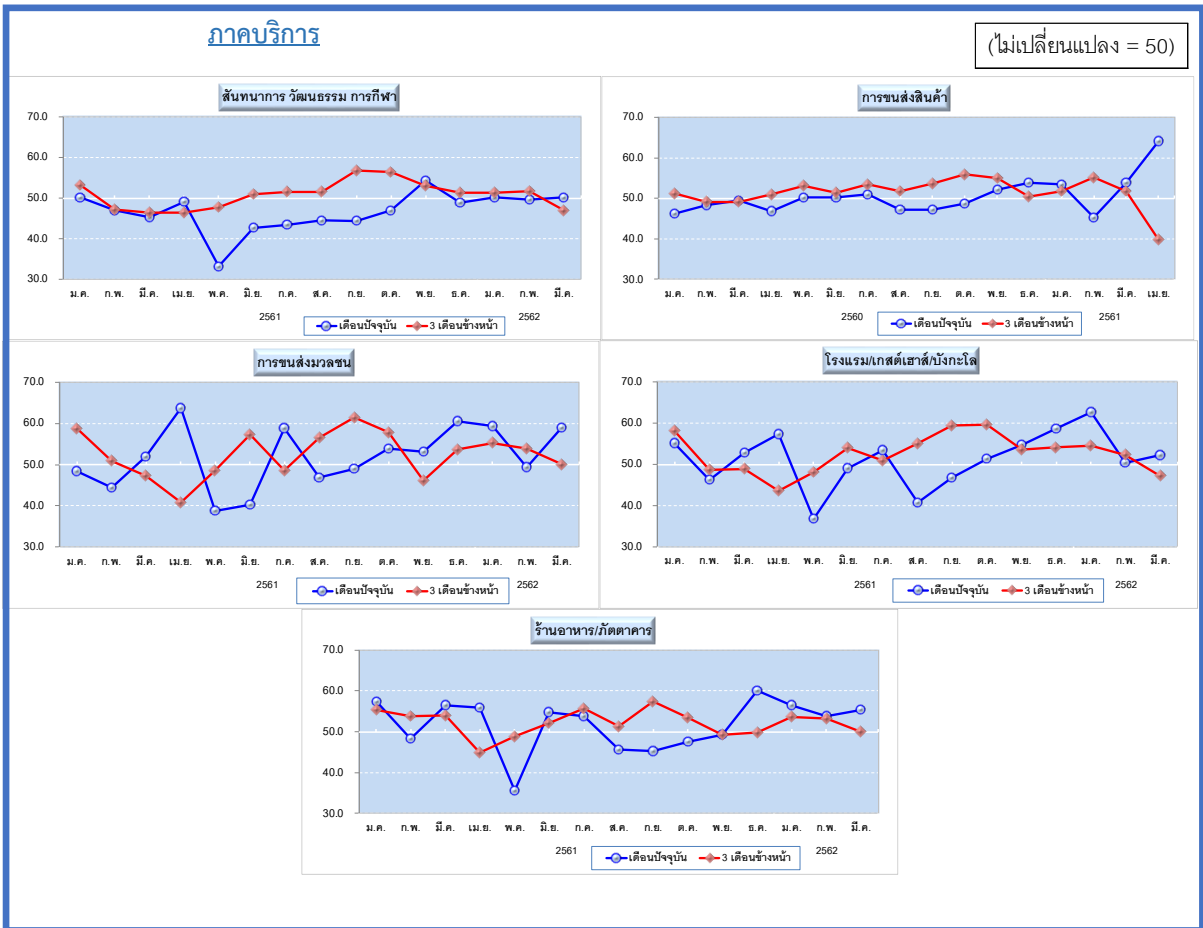

ภาคบริการ

(ไม่เปลี่ยนแปลง = 50)

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

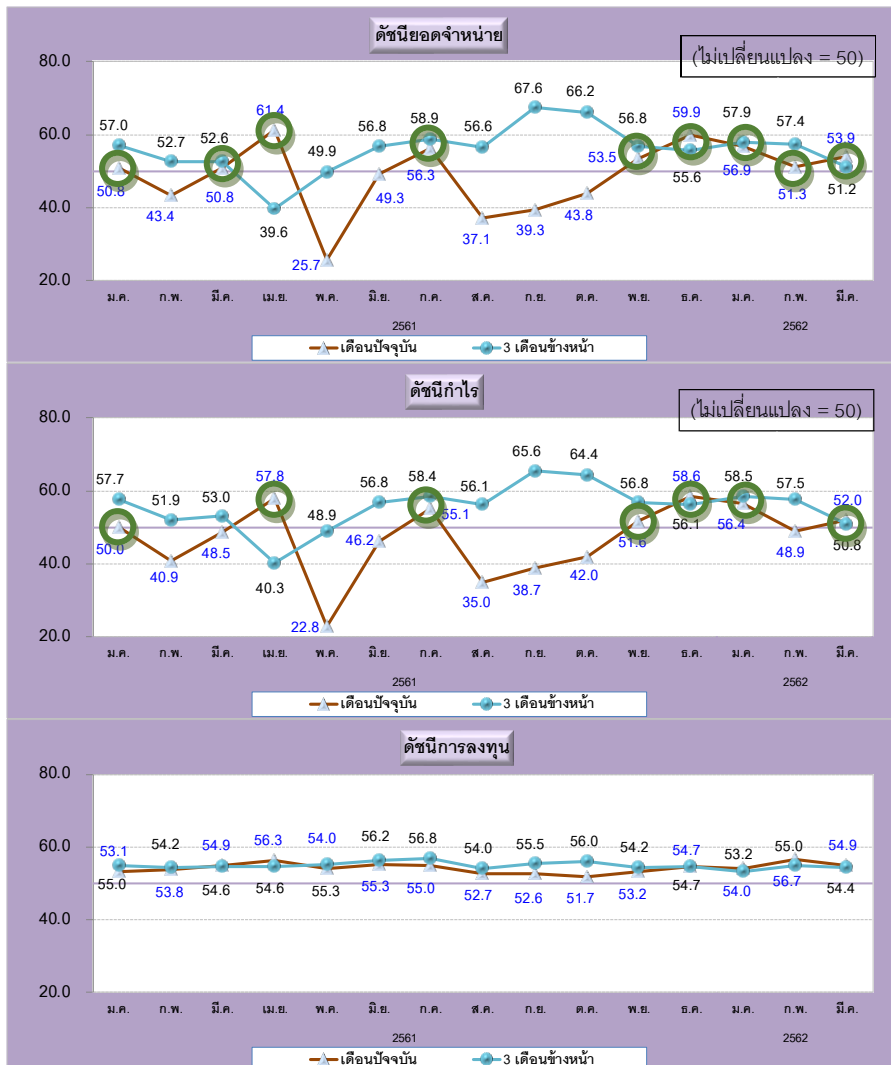
องค์ประกอบของปัจจัยกำหนดค่าดัชนีในปัจจุบัน ได้แก่ ด้านยอดขาย หน่วย การจ้างงาน ต้นทุน การลงทุน และกำไร ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่นำมาใช้ในการคำนวณดัชนีความเชื่อมั่นภาคการค้าและบริการ พบว่า ดัชนีที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าดัชนีความเชื่อมั่นในภาพรวม ได้แก่ ความเชื่อมั่นในองค์ประกอบด้านยอดขาย หน่วย และกำไร

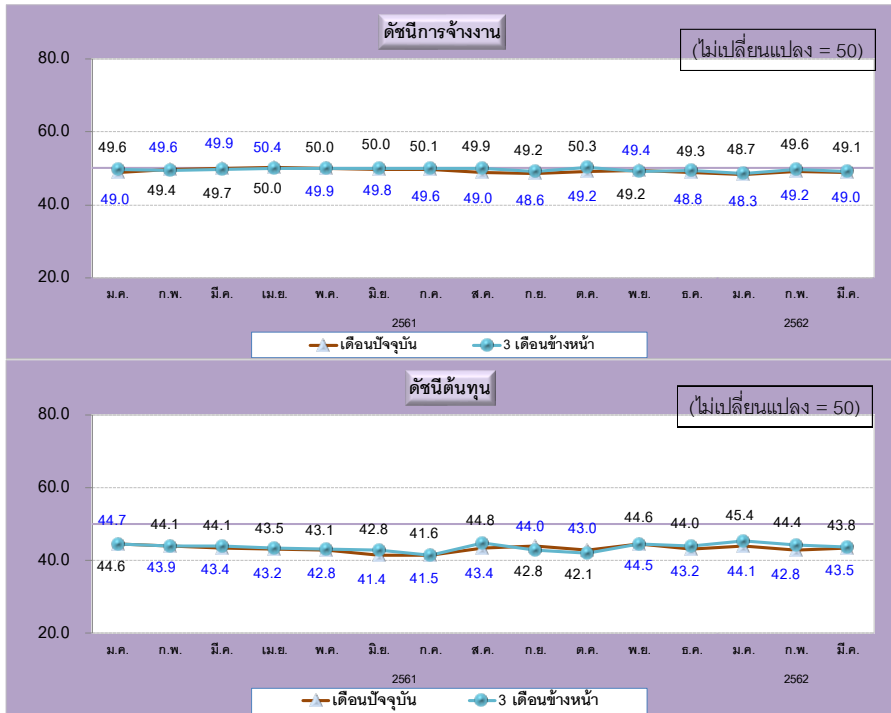
- ดัชนีความเชื่อมั่นด้านยอดขาย หน่วย และกำไร มีการเคลื่อนไหวของค่าดัชนีในระดับและทิศทางที่สอดคล้องกัน ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นในด้านการยอดขาย หน่วย และกำไร ในปี 2561 ดีกว่าปีก่อน โดยเดือนมกราคม มีนาคม กรกฎาคม พฤศจิกายน ธันวาคม 2561 ถึง มีนาคม 2562 ค่าดัชนีอยู่ในระดับสูงเกินกว่าค่าฐานที่ 50
- องค์ประกอบด้านการลงทุน ค่าดัชนีมีการเคลื่อนไหวในระดับที่มีเสถียรภาพมีความเชื่อมั่นผู้ในระดับดี ค่าดัชนีอยู่สูงเกินกว่าค่าฐานที่ 50
- องค์ประกอบด้านการจ้างงาน ค่าดัชนีความเชื่อมั่นมีการเคลื่อนไหวใกล้เคียงที่ค่าฐานที่ 50 เคลื่อนไหวเพียงเล็กน้อย แสดงให้เห็นว่าการจ้างงานของผู้ประกอบการ SME ส่วนใหญ่จะใช้แรงงานตนเอง ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นในระดับปานกลาง
- ดัชนีความเชื่อมั่นด้านต้นทุน ยังคงเป็นเพียงองค์ประกอบเดียวที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าค่าฐานโดยตลอด

องค์ประกอบของปัจจัยกำหนดค่าดัชนีคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้า จะมีการเคลื่อนไหวของค่าดัชนีความเชื่อมั่นในทิศทางที่ไม่แตกต่างจากค่าดัชนีความเชื่อมั่นในปัจจุบันมากนัก

- ค่าดัชนีความเชื่อมั่นด้านยอดขายและกำไรจะเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวของค่าดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้าในระดับสูงเช่นเดียวกับค่าดัชนีความเชื่อมั่นในปัจจุบัน โดยผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นในระดับที่เกินกว่าค่าฐานที่ 50 เป็นส่วนใหญ่
- ค่าดัชนีความเชื่อมั่นด้านการจ้างงานและการลงทุน มีการเคลื่อนไหวอย่างมีเสถียรภาพในระดับที่ดีใกล้เคียงกับค่าฐานอย่างต่อเนื่องโดยตลอด
- องค์ประกอบด้านต้นทุนมีค่าดัชนีอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า 50 โดยตลอด

ภาพที่ 3.6 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแยกตามองค์ประกอบของปัจจัยกำหนดค่าดัชนี

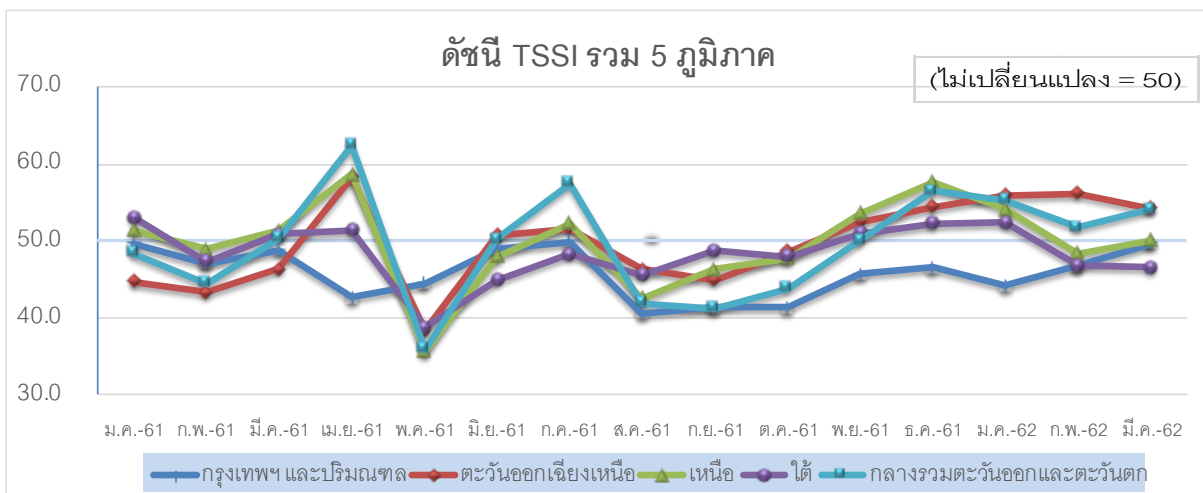

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามภูมิภาค

ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ SME แยกตามภูมิภาคในปี 2561 ส่วนใหญ่มีทิศทางเคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกันกับดัชนีความเชื่อมั่นในภาพรวมของประเทศ ยกเว้นในเดือนเมษายน และพฤษภาคม 2561 ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑลปรับตัวในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนเดือนกันยายน 2561 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางรวมตะวันออก และตะวันตกปรับตัวเพิ่มขึ้น ในขณะที่ความเชื่อมั่นภาพรวมของประเทศปรับตัวลดลง และเดือนตุลาคม 2561 ภาคใต้ปรับตัวลดลง ในขณะที่ภาพรวมของประเทศเพิ่มขึ้น

ภาพที่ 3.7 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม 5 ภูมิภาค ปี 2561

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับที่ไม่ดีนัก เนื่องจากค่าดัชนีส่วนใหญ่ต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 โดยเฉพาะกรุงเทพฯ และปริมณฑลซึ่งความเชื่อมั่นต่ำกว่าฐานที่ 50 ตลอดทั้งปี รวมทั้งค่าดัชนีในเดือนกุมภาพันธ์ พฤษภาคม สิงหาคม กันยายน

และตุลาคม 2561 ที่ความเชื่อมั่นต่ำกว่าฐานที่ 50 ในทุกภูมิภาค ขณะที่ในเดือนเมษายน พฤศจิกายนและธันวาคม 2561 มีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดี เนื่องจากค่าดัชนีอยู่ในระดับสูงกว่าฐาน 50 ในแทบทุกภูมิภาค ยกเว้น กรุงเทพฯ และปริมณฑล

- **กรุงเทพฯ และปริมณฑล** ในเดือนเมษายน 2561 ความเชื่อมั่นปรับตัวลดลง แทบทุกสาขาธุรกิจ ยกเว้นกิจการบริการด้านการขนส่งสินค้า การท่องเที่ยวและบริการขนส่งมวลชนที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงของเทศกาลสงกรานต์ซึ่งมีวันหยุดยาวต่อเนื่องหลายวัน ส่งผลให้ประชาชนที่อาศัยอยู่และทำงานในพื้นที่กรุงเทพเดินทางออกนอกพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ ส่งผลให้ยอดขายสินค้าและบริการของผู้ประกอบการลดลง

ในเดือนพฤษภาคม 2561 ปรับตัวเพิ่มขึ้นแทบทุกสาขาธุรกิจ ยกเว้นกิจการค้าปลีกจรัญยานยนต์และรถยนต์บริการด้านการท่องเที่ยว การขนส่งสินค้า การขนส่งมวลชน และบริการสหนาการ/วัฒนธรรม/การกีฬาปรับตัวลดลง เนื่องจากในช่วงเดือนเมษายนเป็นช่วงของเทศกาลสงกรานต์ที่มีวันหยุดยาวต่อเนื่อง อีกทั้งมีการเดินทางออกนอกพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ ส่งผลให้ในเดือนพฤษภาคมประชาชนส่วนใหญ่กลับมาจับจ่ายใช้สอยสู่ภาวะปกติ ทำให้ยอดขายสินค้าและบริการของผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น

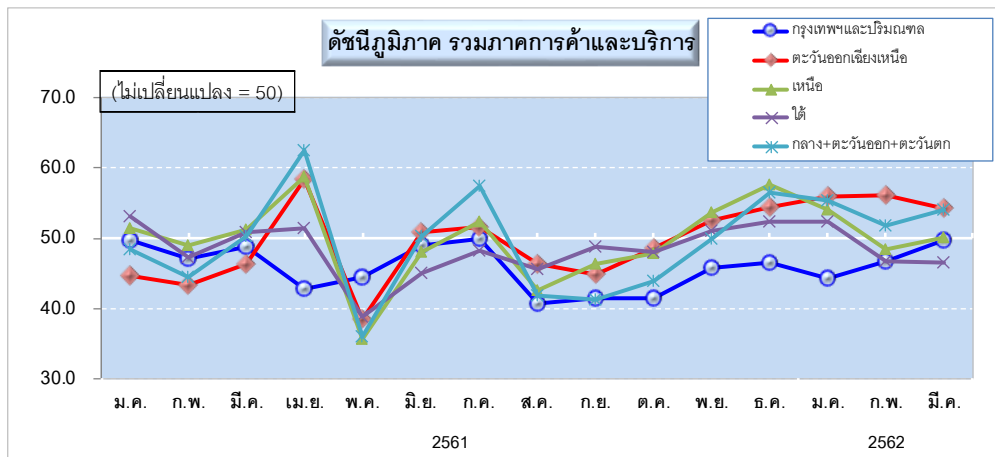
- **ภาคเหนือ** ในช่วงต้นปีค่าดัชนีปรับตัวลดลงแทบทุกภาคธุรกิจ ยกเว้น ภาคการค้าปลีกน้ำมัน บริการด้านการก่อสร้าง กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ สาเหตุส่วนหนึ่งจากเป็นช่วงรอยต่อของการท่องเที่ยวในช่วงปีใหม่ อีกทั้งการลงทุนยังคงชะลอตัวต่อเนื่อง ส่วนในเดือนพฤษภาคม 2561 ปรับตัวลดลงแทบทุกภาคธุรกิจ ยกเว้นภาคค้าส่งวัสดุก่อสร้างและบริการด้านการก่อสร้าง เนื่องจากในช่วงเดือนเมษายนเป็นช่วงของเทศกาลสงกรานต์ที่มีวันหยุดยาวต่อเนื่องหลายวัน อีกทั้งมีการเดินทางออกนอกพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ ส่งผลให้ในเดือนพฤษภาคม ประชาชนมีการจับจ่ายใช้สอยกลับมาสู่ภาวะปกติ ทำให้ยอดขายสินค้าและบริการของผู้ประกอบการเพิ่มขึ้น ส่วนช่วงปลายปีนั้นภาคเหนือปรับตัวเพิ่มขึ้นแทบทุกภาคธุรกิจ ยกเว้นค้าปลีกรถยนต์/รถจักรยานยนต์ บริการด้านการก่อสร้าง กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์/สหนาการ/วัฒนธรรม/การกีฬา และการขนส่งสินค้า ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงดังกล่าวเป็นช่วงวันหยุดยาวในช่วงเทศกาลสงท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ซึ่งเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้มีการเดินทางไปท่องเที่ยว และมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปท่องเที่ยวในพื้นที่มากกว่าปกติ อีกทั้งเป็นช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวของพื้นที่ จึงทำให้มีการใช้จ่ายมีความคึกคักมากกว่าปกติ

- **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** ในเดือนกันยายน 2561 ความเชื่อมั่นปรับตัวเพิ่มขึ้นจากกิจการค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภค กิจการค้าปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคสมัยใหม่ บริการด้านการท่องเที่ยว การขนส่งสินค้าเป็นหลัก

- **ภาคกลางรวมตะวันออกเฉียงใต้** ในเดือนกันยายน 2561 ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากกิจการค้าส่งสินค้าเกษตร ค้าปลีกสินค้าอุปโภคบริโภคสมัยใหม่และดั้งเดิม บริการด้านการก่อสร้าง กิจกรรมอสังหาริมทรัพย์ การท่องเที่ยวและสหนาการ/วัฒนธรรม/การกีฬาเป็นหลัก เนื่องจากในเดือนตุลาคมเป็นช่วงเทศกาลกฐิน เป็นวันปิยมหาราชและวันคล้ายวันสวรรคตรัชกาลที่ 9 ซึ่งมีวันหยุดยาวต่อเนื่อง โดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระองค์ท่านและร่วมทำบุญตามประเพณี ผู้ประกอบการรายย่อยสั่งซื้อสินค้าในเดือนกันยายนเพิ่มขึ้นเพื่อเตรียมไว้จำหน่ายในช่วงเทศกาลและวันสำคัญดังกล่าว และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ เช่น งานไทยเที่ยวไทย ทำให้ยอดขายสินค้าและบริการของผู้ประกอบการค้าส่งเพิ่มขึ้น

- **ภาคใต้** ในเดือนตุลาคม 2561 ปรับตัวลดลงแทบทุกสาขาธุรกิจ ยกเว้นธุรกิจสาขาค้าส่งวัสดุก่อสร้าง บริการด้านการท่องเที่ยว สหนาการ/วัฒนธรรม/การกีฬา บริการด้านสุขภาพ/ความงาม การขนส่งมวลชน โรงแรม/เกสต์เฮาส์/บังกะโล และบริการด้านการขนส่งสินค้าที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น เนื่องจากระดับราคายางพาราและปาล์มน้ำมัน ซึ่งเป็นพืชหลักมีราคาต่ำ ทำให้เกษตรกรมีระดับรายได้ลดลง จึงส่งผลให้มีความระมัดระวังในการจับจ่ายใช้สอยทำให้ยอดขายสินค้าและบริการของผู้ประกอบการปรับตัวลดลง

ภาพที่ 3.8 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการจำแนกตามภูมิภาค

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกิจการในปี 2561

ในส่วนของปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลกระทบต่อกิจการในการดำเนินการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นภาคการค้าและบริการ ในช่วงปี 2561 (ตารางที่ 3.1) ทั้งในปัจจุบันและคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้าในปี 2561 พบว่า **ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกิจการในระดับมากที่สุด** ในปัจจุบันและคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้า ได้แก่ ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจในประเทศและอำนาจซื้อของประชาชน ผลกระทบจากการแข่งขันในตลาด และผลกระทบจากระดับราคาวัตถุดิบน้ำมันและค่าขนส่ง ตามลำดับ **ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในระดับปานกลาง ได้แก่** ผลกระทบจากระดับราคาวัตถุดิบ/น้ำมันและค่าขนส่ง (ลดลงจากปีก่อน) ผลกระทบจากการหดตัวของความต้องการสินค้าและบริการ (ลดลงจากปีก่อน) **ปัจจัยที่ส่งผลกระทบในระดับน้อย ได้แก่** ผลกระทบจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ของรัฐบาลต่อกิจการ (เพิ่มขึ้นจากปีก่อน) ผลกระทบจากค่าแรง/เงินเดือน (เพิ่มขึ้นจากปีก่อน) ส่วนผลกระทบจากการจ้างแรงงานต่างด้าว (ลดลงจากปีก่อน) นั้นไม่มีผลกระทบแบบไม่มีนัยยะต่อผู้ประกอบการ

เมื่อพิจารณาในส่วนของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกิจการในช่วงปี 2561 เทียบกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกิจการในช่วงปี 2560 พบว่า ผู้ประกอบการมีระดับคะแนนผลกระทบต่ำกว่าในปี 2560 ยกเว้นผลกระทบด้านค่าแรงงานและเงินเดือน และผลกระทบจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ของรัฐบาลต่อกิจการ ที่มีค่าสูงกว่าในปี 2560 กล่าวคือ ผู้ประกอบการยังคงมีความกังวลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ กำลังซื้อของผู้บริโภค การแข่งขันในตลาด ความต้องการซื้อของผู้บริโภค เป็นหลัก

ในขณะที่สถานการณ์ด้านต้นทุนการประกอบการในด้านของราคาน้ำมันและค่าขนส่งบรรเทาจากปีก่อน เนื่องด้วยในปี 2561 ช่วงครึ่งปีหลังที่ระดับราคาน้ำมันในตลาดโลกยังปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง ความขัดแย้งของประเทศผู้ค้าน้ำมัน การประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลางสหรัฐฯ

สำหรับปัจจัยค่าแรงงานและเงินเดือนมีระดับคะแนนผลกระทบเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากปี 2561 มีการประกาศขึ้นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในช่วงต้นปี ทั้งที่ไม่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของผู้ประกอบการในขณะนั้น ผนวกกับในช่วงปี 2561 ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่งผลให้ผู้ประกอบการยังรู้สึกว่าการปรับขึ้นค่าจ้างดังกล่าวเป็นปัญหาในการประกอบธุรกิจ

ปัจจัยด้านมาตรการในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ในปีนี้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับภาคเศรษฐกิจมีการออกมาตรการต่างๆ มากมาย เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายในประเทศและต่างประเทศ ทั้งภาคการท่องเที่ยวและบริการ โดยเพิ่มวงเงินบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ช่วยเหลือผู้ประกอบการ SME ทั้งที่เป็นธุรกิจเดิมโดยการปรับลดอัตราดอกเบี้ย ธุรกิจใหม่ส่งเสริมและสนับสนุนเงินทุนปลอดอัตราดอกเบี้ยหรือดอกเบี้ยต่ำ

ด้านการท่องเที่ยวมีการส่งเสริมให้ท่องเที่ยวในเมืองรอง และนำค่าใช้จ่ายไม่เกิน 15,000 บาทมาลดหย่อนภาษีได้ เป็นต้น

ตารางที่ 3.1 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวอย่างเฉลี่ยตลอดทั้งปี 2561

ปัจจัยที่มีผลกระทบ	คะแนนปัจจัยในปัจจุบัน		คะแนนปัจจัยคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้า	
	2560	2561	2560	2561
1. ผลกระทบจากระดับราคาวัตถุดิบ/น้ำมันและค่าขนส่ง	2.28	2.06	2.29	2.07
2. ผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจในประเทศและอำนาจซื้อของประชาชน	2.69	2.35	2.69	2.37
3. ผลกระทบจากการแข่งขันในตลาด	2.53	2.49	2.54	2.48
4. ผลกระทบจากการหดตัวของความต้องการสินค้าและบริการ	2.16	1.86	2.15	1.88
5. ผลกระทบจากค่าแรง/เงินเดือน	1.07	1.18	1.07	1.19
6. ผลกระทบจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในด้านต่างๆ ของรัฐบาลต่อกิจการ	1.20	1.41	1.20	1.40
7. ผลกระทบจากแรงงานต่างด้าว (เดือนกันยายน-ธันวาคม 2560)	0.70	0.26	0.68	0.26

หมายเหตุ : คะแนนเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อกิจการทั้งในปัจจุบันและคาดการณ์ 3 เดือนข้างหน้า (เดือนมกราคม- ธันวาคม 2561)

เกณฑ์คะแนน : 1. ไม่มีผลกระทบ = 0.0 - 0.75

2. มีผลกระทบระดับน้อย = 0.76 - 1.50

3. มีผลกระทบระดับปานกลาง = 1.51 - 2.25

4. มีผลกระทบระดับมาก = 2.26 - 3.00

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ดัชนีความเชื่อมั่นช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2562

ภาพที่ 3.9 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการค้าและบริการ ช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2561

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นในปัจจุบันปรับตัวในทิศทางที่เพิ่มขึ้น โดยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน คือ ด้านยอดขายหน่วย การลงทุนและกำไรเป็นหลัก ขณะที่ความเชื่อมั่นคาดการณ์ ไตรมาสหน้าปรับตัวลดลง โดยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการปรับตัวลดลง คือ ด้านยอดขายหน่วยและกำไรเป็นหลัก เนื่องจากค่าดัชนีมีการเปลี่ยนแปลงในระดับสูง โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าดัชนีความเชื่อมั่นในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2562

ปัจจัยบวก ได้แก่ การคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 1.75 ต่อปี ส่งผลดีต่อต้นทุนของผู้ประกอบการและนักลงทุน การประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป พ.ศ. 2562 และมีมติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) เป็นการทั่วไปในวันที่ 24 มีนาคม 2562 ส่งผลให้บรรยากาศในการหาเสียงคึกคัก

ทั่วประเทศ ผลผลิตทางการเกษตรที่ออกมาในปริมาณมาก โดยไตรมาสที่ 1 ปี 2562 อยู่ที่ระดับ 146.1 เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 0.63 โดยดัชนีผลผลิตปรับตัวเพิ่มขึ้น ผลผลิตที่สร้างรายได้แก่เกษตรกร ได้แก่ ข้าวเปลือก มันสำปะหลัง ทุเรียน โดยเฉพาะข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ลำไยและสุกร ที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น ค่าต้นทุนการผลิตไฟฟ้า (FT) ขยับลงในไตรมาสแรกของปี 2562 ทรงตัวอยู่ระดับ -11.30 สตางค์ต่อหน่วย การจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มในไตรมาสที่ 1 ปี 2562 ขยายตัวร้อยละ 2.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีการใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้น ภาคการท่องเที่ยวยังคงขยายตัวดี มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.76 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน ส่งผลให้เกิดรายได้เพิ่มขึ้นถึงแม้นักท่องเที่ยวจีนจะชะลอตัวลง

ในส่วนของปัจจัยลบต่อความเชื่อมั่นในช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2562 ได้แก่ สงครามการค้าระหว่างสหรัฐ-จีน ที่ยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อภาคการส่งออก โดยไตรมาสที่ 1 ปี 2562 หดตัวร้อยละ 1.6 ผนวกกับปัญหา Brexit ในภูมิภาคยุโรป ระดับราคาสินค้าเกษตรยังคงตกต่ำต่อเนื่อง ส่งผลต่อรายได้เกษตรกร ความกังวลในค่าครองชีพ โดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลางที่มีรายได้ไม่สอดคล้องกับรายจ่าย อีกทั้งปัญหานี้สินครัวเรือนที่ยังคงเป็นปัญหาอย่างต่อเนื่อง

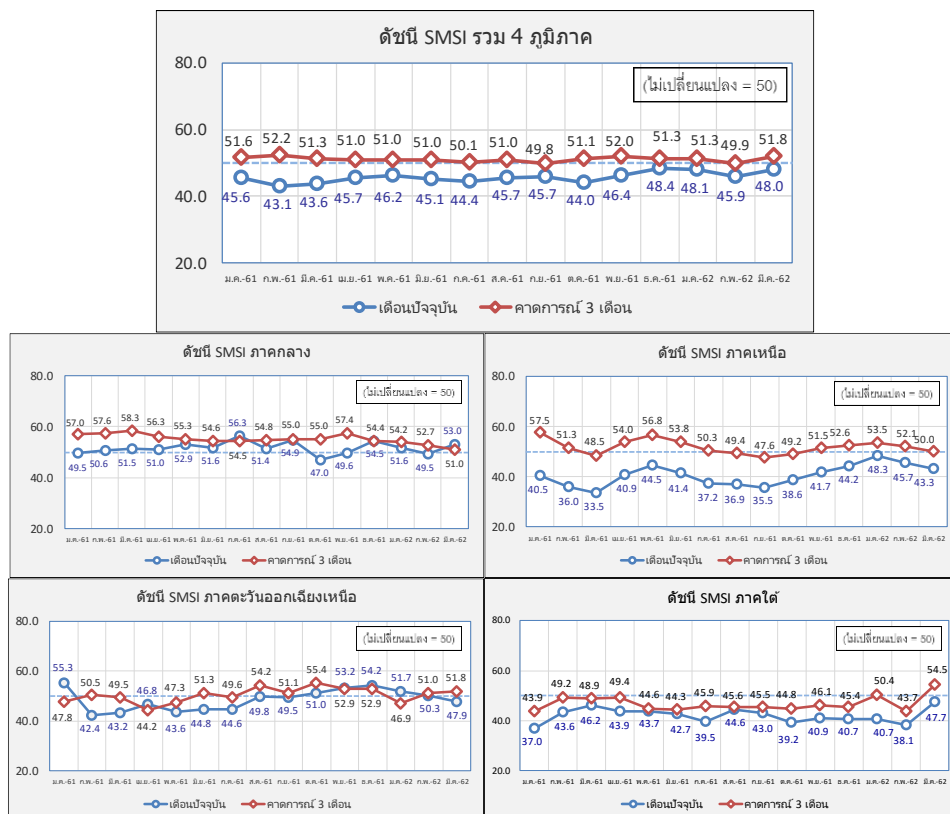
3.2 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME ประจำปี 2561 และปี 2562

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME (SME Manufacturing Sentiment Index: SMSI) โดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ จำนวน 4 สถาบัน ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดำเนินการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ภาคเหนือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ดำเนินการสำรวจในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา ดำเนินการสำรวจในพื้นที่ภาคกลางรวมภาคตะวันออก (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ ดำเนินการสำรวจในพื้นที่ภาคใต้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องชี้ภาวะธุรกิจของผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME ที่มีศักยภาพและกระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ

ในช่วงปี 2561 ถึงเดือนมีนาคม 2562 พบว่า ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิต SME ของประเทศ มีระดับความเชื่อมั่นต่อการดำเนินธุรกิจต่ำ (น้อยกว่าระดับ 50) โดยมีค่าดัชนีต่ำสุดในเดือนกุมภาพันธ์ อยู่ที่ระดับ 43.1 และมีค่าดัชนีสูงสุดในเดือนธันวาคม 2561 อยู่ที่ระดับ 48.4 จะเห็นได้ว่าแนวโน้มความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ SME ที่เป็นภาคการผลิตของประเทศอยู่ในระดับต่ำและมีแนวโน้มลดลง

สำหรับดัชนีคาดการณ์ 3 เดือน ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินธุรกิจอยู่ระดับที่ต่ำกว่า แต่มีแนวโน้มเชื่อมั่นลดลง อย่างไรก็ตามค่าดัชนีส่วนใหญ่ยังคงมีค่าสูงกว่าค่าฐานที่ 50

ภาพที่ 3.10 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME รวม 4 ภูมิภาค เดือนมกราคม 2561 – มีนาคม 2562

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ค่าดัชนีความเชื่อมั่นฯ แสดงถึงความรู้สึกของผู้ประกอบการที่มีต่อภาวะการประกอบธุรกิจของตนในด้านต่างๆ เมื่อเทียบกับช่วงที่ผ่านมา

การแปลความหมายที่ได้

SMSI < 50 แสดงว่าภาวะการณด้านนั้นๆ แย่ลงหรืออยู่ในระดับที่ไม่ดี

SMSI = 50 แสดงว่าภาวะการณด้านนั้นๆ ไม่มีการเปลี่ยนแปลงหรืออยู่ในสภาพทรงตัว

SMSI > 50 แสดงว่าภาวะการณด้านนั้นๆ มีสภาพดีขึ้นหรืออยู่ในระดับที่ดี

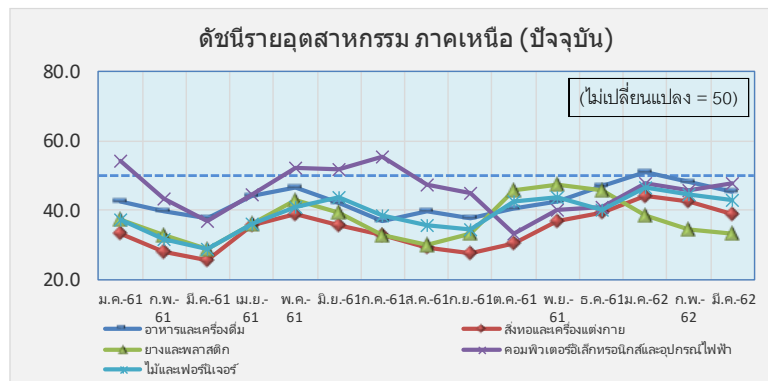
เมื่อพิจารณาในระดับภูมิภาค พบว่าผู้ประกอบการ SME ในภาคการผลิต ส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินธุรกิจต่ำ ยกเว้น ภาคกลางฯ ที่มีทิศทางการเคลื่อนไหวของดัชนีที่มีเสถียรภาพ คือ มากกว่าระดับค่าฐานที่ 50 และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2561 ส่วนภาคอื่นๆ ยังคงอ่อนไหวต่อปัจจัยต่างๆ ทั้งด้านบวกและลบ โดยภาคเหนือเป็นภาคที่มีระดับความเชื่อมั่นต่ำที่สุด มีค่าดัชนีเฉลี่ย (ปี 2561) 39.2 ตามมาด้วยภาคใต้ 42.1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 48.2 และภาคกลางฯ 51.7 ตามลำดับ

สำหรับแนวโน้มในภาคเหนือ พบว่า ภาคเหนือเป็นภูมิภาคที่มีระดับความเชื่อมั่นเฉลี่ย (ปี 2561) อยู่ในระดับต่ำที่สุด เมื่อเทียบกับภูมิภาคอื่นๆ ผู้ประกอบการภาคเหนือมีความเชื่อมั่นต่อการดำเนินธุรกิจสูงสุดในเดือนพฤษภาคม 2561 ที่ระดับ 44.5 จากกลุ่มอุตสาหกรรมผลิตเพื่อส่งออก เช่น การผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ในรถยนต์และชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น ตามเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า การท่องเที่ยวขยายตัวดี ได้รับอานิสงส์จากนักท่องเที่ยวเงินเดินทางเข้ามา มาก ประกอบกับการจัดประชุมสัมมนาทั้งไทยและต่างประเทศต่อเนื่อง

ในช่วงต้นปีแรกของปี 2562 (มกราคม - มีนาคม) ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นในการดำเนินกิจการเพิ่มขึ้น ค่าเฉลี่ยดัชนีอยู่ที่ระดับ 45.8 แม้ค่าดัชนีจะยังคงมีค่าอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าฐาน แต่ผู้ประกอบการภาคเหนือมีความเชื่อมั่นดีขึ้นจากไตรมาสก่อนและช่วงเดียวกันของปีก่อน ปัจจัยบวกที่สำคัญ ได้แก่ ธุรกิจท่องเที่ยวขยายตัวต่อเนื่องจากนักท่องเที่ยวเงิน ส่งผลให้การใช้จ่ายในธุรกิจเกี่ยวกับโรงแรมและร้านอาหารขยายตัวดี ทั้งนี้เริ่มได้รับผลกระทบจากปัญหาหมอกควัน PM 2.5

ปัจจัยสำคัญที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของกิจการในปัจจุบัน ได้แก่ ผลกระทบจากระดับราคาน้ำมันและค่าขนส่ง ราคาต้นทุนสินค้าและค่าแรง และผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจในประเทศและอำนาจซื้อของประชาชนที่ลดลงของความต้องการสินค้าและบริการ แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า แม้ดัชนีความเชื่อมั่นในแต่ละเดือนจะอยู่ในระดับต่ำ แต่ดัชนีคาดการณ์ 3 เดือนของผู้ประกอบการในภาคเหนือกลับอยู่ในระดับค่อนข้างสูงใกล้เคียงกับค่าฐาน แสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการยังมองถึงปัจจัยในด้านดีในอนาคต

ภาพที่ 3.11 ดัชนีความเชื่อมั่นรายอุตสาหกรรมของภาคเหนือ เดือนมกราคม 2561 – มีนาคม 2562

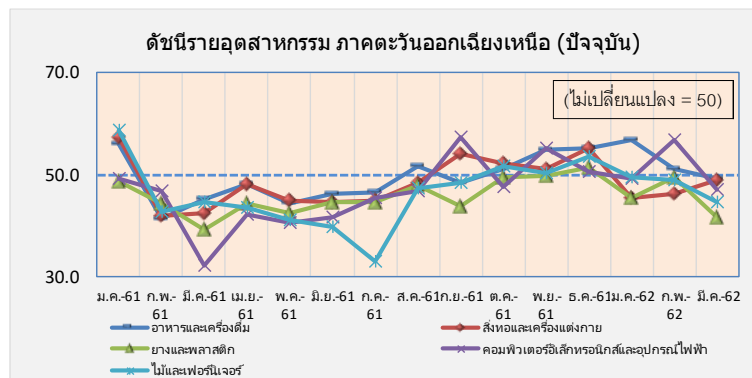

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

อุตสาหกรรมการผลิตหลักของภาคเหนือที่ส่งผลด้านบวก ได้แก่ การผลิตคอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นอุตสาหกรรมที่ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นมากที่สุด ที่มียอดคำสั่งซื้อ ปริมาณการผลิต เพิ่มขึ้น อาทิ เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น พัดลม ที่ขยายตัวต่อเนื่องจากสภาพอากาศยังอยู่ในช่วงฤดูร้อน และเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาคเหนือทำให้ความเชื่อมั่นโดยรวมในภาคเหนือปรับตัวเพิ่มขึ้น ส่วนอุตสาหกรรมที่ส่งผลด้านลบ ได้แก่ การผลิตสิ่งทอและเครื่องแต่งกาย เนื่องจากความต้องการซื้อสินค้าของผู้บริโภคลดลง นอกจากนี้การส่งออกมีปริมาณไม่สูงมากนัก ซึ่งนอกจากยอดรับคำสั่งซื้อจะลดลงแล้ว ปริมาณการผลิตและสินค้าคงคลังก็ลดลงตามด้วย และการผลิตผ้าฝ้ายที่อาจชะลอตัวจากการนำเข้าผ้าฝ้ายทดแทนสำเร็จราคาถูกของจีนมาใช้ทดแทนวัตถุดิบในประเทศ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นภูมิภาคที่มีระดับความเชื่อมั่นเฉลี่ยปี 2561 เท่ากับ 48.2 โดยในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2561 แนวโน้มความเชื่อมั่นปรับตัวลดลงอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าฐาน 50 เนื่องจากความต้องการของผู้บริโภคลดลงจากความต้องการที่อึมครึม อีกทั้งราคาต้นทุนด้านเชื้อเพลิงปรับตัวเพิ่มขึ้น ราคาสินค้าเกษตรหลายรายการตกต่ำ ทำให้ผู้บริโภคใช้จ่ายน้อยลง แต่ในเดือนสิงหาคมผู้ประกอบการภาคตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มกลับมาความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นและต่อเนื่องถึงเดือนธันวาคม 2561 เป็นผลจากมีเทศกาลวันหยุดยาวหลายวันติดต่อกัน ส่งผลต่อความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้น ทำให้เศรษฐกิจในภูมิภาคกลับมาคึกคัก จากนั้นความเชื่อมั่นมีแนวโน้มปรับตัวลดลงอีกครั้งตั้งแต่เดือนมกราคม 2562 ต่อเนื่องถึงเดือนมีนาคม 2562 ซึ่งเป็นการปรับตัวลดลงหลังจากไตรมาส 4 ของปี 2561 ที่มีการขยายตัวสูงที่สุด จากความต้องการของผู้ประกอบการปรับตัวลดลง หลังจากที่มีการขยายตัวของการบริโภคทั่วไปในช่วงปลายปีจากเทศกาลปีใหม่ อีกทั้งยังเป็นช่วงใกล้ช่วงฤดูกาลเพาะปลูกผู้บริโภคส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรจึงมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้น เพื่อเตรียมทุนไว้ในการเตรียมแปลง

ภาพที่ 3.12 ดัชนีความเชื่อมั่นรายอุตสาหกรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เดือนมกราคม 2561 – มีนาคม 2562

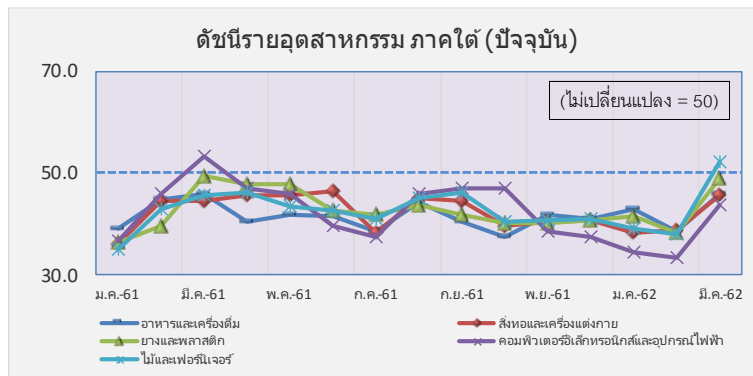

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

อุตสาหกรรมการผลิตหลักของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ส่งผลด้านบวก ได้แก่ การผลิตอาหารและเครื่องดื่ม เนื่องจากยอดขายที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากความต้องการของผู้บริโภคเพิ่มขึ้น ส่วนอุตสาหกรรมที่ส่งผลด้านลบ ได้แก่ การผลิตยางและพลาสติก ผลจากการชะลอตัวของผู้บริโภค ประกอบกับการแข่งขันในตลาดอย่างรุนแรงส่งผลให้ยอดขายคำสั่งซื้อลดลงทำให้องค์ประกอบด้านต่างๆ ลดลงตามด้วย

ภาคใต้ เป็นภูมิภาคที่มีระดับความเชื่อมั่นเฉลี่ยปี 2561 อยู่ในระดับต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 รองลงมาจากภาคเหนือ ซึ่งความเชื่อมั่นมีแนวโน้มปรับตัวในทิศทางลดลงต่อเนื่องตั้งแต่เดือนมีนาคม 2561 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2562 สัญญาณการชะลอตัวของเศรษฐกิจภาคใต้ มีปัจจัยกระทบหลักทั้งจากปัญหาการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน ซึ่งกระทบต่ออุตสาหกรรมยางพาราแปรรูป ทำให้คำสั่งซื้อจากจีนชะลอตัวลง ความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวจีนที่ลดลง และภาคเกษตรกรรมที่เป็นปัจจัยลบที่สำคัญของภาคใต้ เนื่องจากราคาสินค้าเกษตรสำคัญทั้งยางพารา ปาล์มน้ำมันและกุ้งขาว หดตัวต่อเนื่องตามผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจากทั้งในและนอกประเทศ ทำให้รายได้เกษตรกรหดตัว ส่งผลให้การใช้จ่ายของครัวเรือนปรับดีขึ้นไม่มาก ก่อนที่ความเชื่อมั่นจะปรับตัวเพิ่มขึ้นอีกครั้งในเดือนมีนาคม 2562 จากผลผลิตปาล์มลดลง มีผลผลิตยางออกสู่ตลาดน้อยเพราะอยู่ในช่วงปิดกรีต ซึ่งส่งผลต่อราคายางทั้งยางแผ่นดิบและยางแผ่นรมควันที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งเดือน รวมทั้งจากความต้องการของผู้ซื้อภายในประเทศที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ราคาที่สูงขึ้นยังมาจากปัจจัยสนับสนุนจากราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวอยู่ในระดับสูง

ภาพที่ 3.13 ดัชนีความเชื่อมั่นรายอุตสาหกรรมของภาคใต้ เดือนมกราคม 2561 – มีนาคม 2562

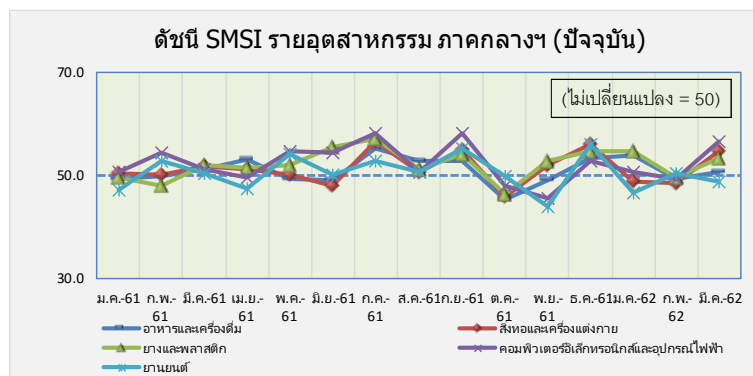

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

อย่างไรก็ตามในเดือนมีนาคม 2562 ผู้ประกอบการในทุกอุตสาหกรรมการผลิตของภาคใต้เริ่มกลับมามีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นอีกครั้งในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม แต่มีเพียงการผลิตไม้และเฟอร์นิเจอร์เท่านั้นที่ค่าดัชนีความเชื่อมั่นเกินค่าฐานที่ 50 จากขยายตัวเพิ่มขึ้นของปัจจัยวัตถุดิบที่มีป้อนสู่ตลาดมากยิ่งขึ้น ประกอบกับความต้องการจากตลาดต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะความต้องการสินค้ารายการใหม่

ภาคกลางรวมตะวันออก (ไม่รวม กทม.) เพียงภูมิภาคเดียวที่มีระดับความเชื่อมั่นค่อนข้างมีเสถียรภาพอยู่ในระดับมากกว่าฐานมาโดยตลอด มีปัจจัยสนับสนุนจากอุปสงค์จากต่างประเทศที่มีแนวโน้มดีขึ้นจากเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าหลัก รวมทั้งการลงทุนจากภาครัฐที่จะเป็นปัจจัยสำคัญ โดยเฉพาะโครงการระเบียงเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) ที่ส่งผลให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เป็นห่วงโซ่อุปทานได้รับอานิสงส์ด้วย โดยค่าดัชนีความเชื่อมั่นเฉลี่ย ปี 2561 อยู่ในระดับ 51.7 มีค่าสูงที่สุดและเกินค่าฐานที่ 50 ซึ่งมีความเชื่อมั่นด้านยอดขายดีขึ้นทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ สินค้าคงคลัง ปริมาณการผลิตและกำไรสุทธิ โดยในช่วงไตรมาสแรกของปี 2562 ความเชื่อมั่นเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 51.3 ผู้ประกอบการยังคงมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับดีแม้จะปรับตัวลดลงจากไตรมาสก่อน จากภาวะเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าของไทยมีแนวโน้มขยายตัวชะลอตามปริมาณการค้าโลกที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายกีดกันทางการค้า ซึ่งในเดือนมีนาคม 2562 อยู่ที่ระดับ 53.0 อย่างไรก็ตาม ภาคกลางฯ ได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการขยายตัวจากระยะเดียวกันของปีก่อนในทุกภาคอุตสาหกรรมยกเว้นการผลิตเพื่อการส่งออกที่หดตัว โดยการค้า การลงทุน อสังหาริมทรัพย์ การก่อสร้างได้รับแรงกระตุ้นจากนโยบายภาครัฐ รวมถึงการขยายตัวต่อเนื่องของภาคการท่องเที่ยวจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวจีนโดยเฉพาะกลุ่มท่องเที่ยวด้วยตนเอง (FIT)

ภาพที่ 3.14 ดัชนีความเชื่อมั่นรายอุตสาหกรรมของภาคกลางรวมตะวันออก (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) เดือนมกราคม 2561 – มีนาคม 2562

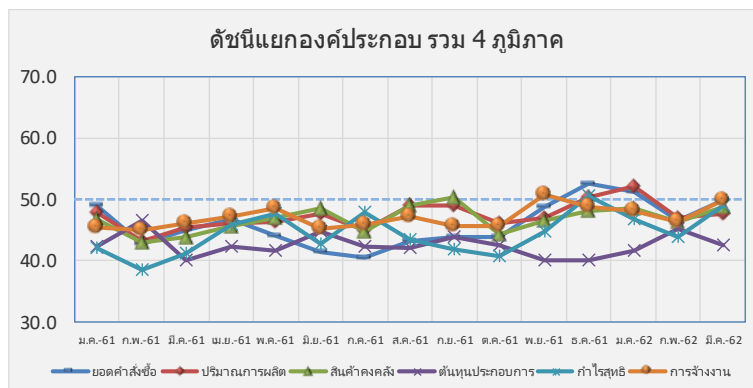

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

อุตสาหกรรมการผลิตหลักของภาคกลางฯ ที่ส่งผลด้านบวกและเป็นตัวขับเคลื่อนทำให้ดัชนีความเชื่อมั่นเพิ่มขึ้นในช่วงปี 2561 ได้แก่ การผลิตคอมพิวเตอร์ อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์ไฟฟ้า แต่ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี 2561 ต่อเนื่องไตรมาสที่ 1 ของปี 2562 เริ่มปรับตัวในทิศทางลดลง เนื่องจากการผลิตเพื่อการส่งออกหดตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันของปีก่อนในกลุ่มชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เช่น แผงวงจรและเซ็นเซอร์ต่างๆ ที่ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก และกลุ่มที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของจีน เช่น ผลิตภัณฑ์ยางแปรรูป ที่ได้รับผลกระทบมาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีน ส่วนอุตสาหกรรมที่มีความเชื่อมั่นน้อยสุดเมื่อเทียบกับอุตสาหกรรมอื่นๆ ได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์และรถกึ่งพ่วง เนื่องจากในภาพรวมชะลอตัวบ้าง โดยเฉพาะรถกระบะที่กำลังซื้อของกลุ่มเกษตรกรในบางพื้นที่ยังคงได้รับผลกระทบจากราคาสินค้าเกษตรที่อยู่ในระดับต่ำ สำหรับยอดขายรถจักรยานยนต์ค่อนข้างทรงตัวถึงหดตัวในบางพื้นที่ที่เกิดจากภาวะตลาดที่อึมครึมระยะหนึ่ง และกำลังซื้อครัวเรือนเกษตรกรที่ยังไม่ฟื้นตัวดี

องค์ประกอบของดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME ประกอบไปด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1. ยอดรับคำสั่งซื้อสินค้า 2. ปริมาณการผลิต 3. สินค้าคงคลัง 4. ต้นทุนการประกอบการ 5. กำไรสุทธิ และ 6. การจ้างงาน สำหรับดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิต SME ของประเทศ พบว่าในช่วงเดือนมกราคม 2561 ถึงเดือนมีนาคม 2562 ผู้ประกอบการ SME ภาคการผลิตมีความเชื่อมั่นเฉลี่ยในด้านต้นทุนการประกอบการต่ำที่สุด ตามมาด้วยด้านกำไรสุทธิ และด้านยอดคำสั่งซื้อ สินค้าคงคลัง ส่วนด้านปริมาณการผลิตและการจ้างงานมีแนวโน้มความเชื่อมั่นอยู่ในระดับใกล้เคียงค่าฐานที่ 50 อย่างไรก็ตาม องค์ประกอบของดัชนียังคงมีค่าต่ำกว่าค่าฐานที่ 50 แทบทุกตัวทุกเดือน

ภาพที่ 3.15 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME รวม 4 ภูมิภาค จำแนกตามองค์ประกอบเดือนมกราคม 2561 – มีนาคม 2562

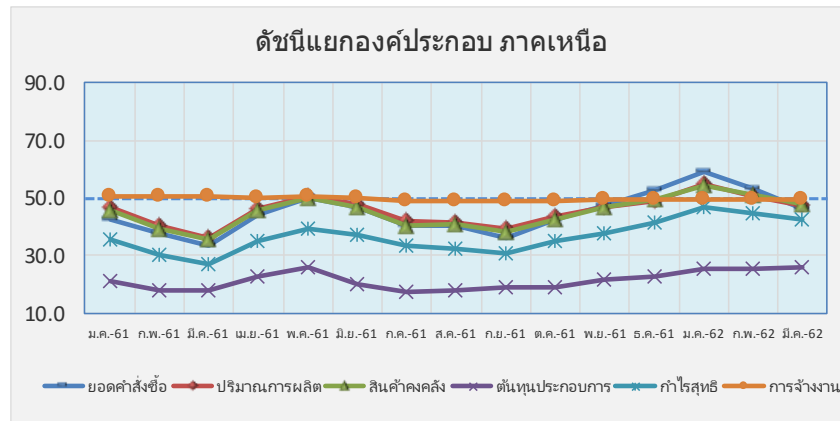

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เมื่อพิจารณาเป็นรายภูมิภาค พบว่า

- **ภาคเหนือ** ผู้ประกอบการภาคการผลิตมีความเชื่อมั่นด้านต้นทุนอยู่ในระดับต่ำที่สุด ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประสบปัญหาด้านต้นทุนในการประกอบธุรกิจที่ต้องแบกรับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนค่อนข้างสูง รองลงมา คือ ด้านยอดรับคำสั่งซื้อโดยรวม และด้านกำไรสุทธิ ที่มีค่าความเชื่อมั่นในระดับที่ค่อนข้างต่ำในแต่ละเดือนเช่นกัน ส่งผลในความเชื่อมั่นด้านปริมาณการผลิตและสินค้าคงคลังลดลงตาม มีเพียงด้านการจ้างงานเท่านั้นมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับใกล้เคียงค่าฐานที่ 50 บ้าง สภาวะการณ์จ้างงานค่อนข้างคงที่เปลี่ยนแปลงไม่มากนัก อาจจะมีการลดกำลังการผลิตลง

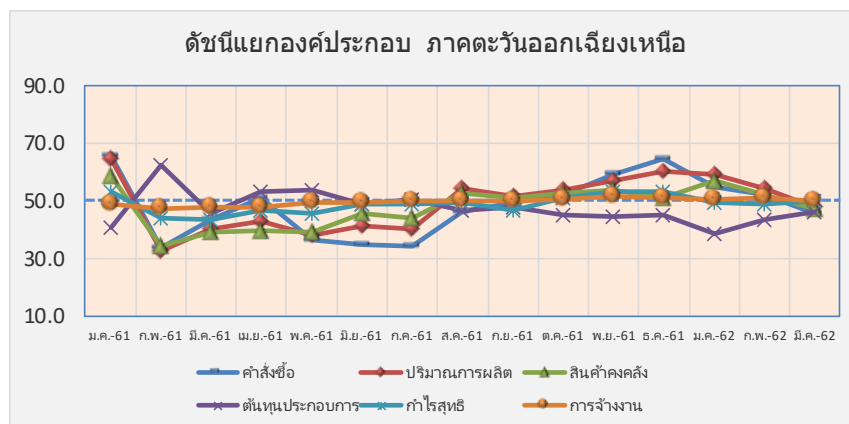
ภาพที่ 3.16 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME ภาคเหนือ จำแนกตามองค์ประกอบ เดือนมกราคม 2561 – มีนาคม 2562

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

● ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้ประกอบการภาคการผลิตมีความเชื่อมั่นด้านต้นทุนการผลิตต่ำที่สุด โดยมีความเชื่อมั่นต่ำสุดในเดือนมีนาคม 2561 ตามมาด้วยด้านสินค้าคงคลัง ด้านยอดคำสั่งซื้อ และกำไรสุทธิ ปริมาณการผลิตเนื่องจากคำสั่งซื้อธุรกิจที่ลดลง จากความต้องการสินค้า SMEs ที่มีน้อยจากราคาขายที่สูงกว่า อันเกิดจากต้นทุนและช่องทางการจัดจำหน่ายที่ไม่สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายใหญ่ได้ส่วนด้านการจ้างงานมีการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก

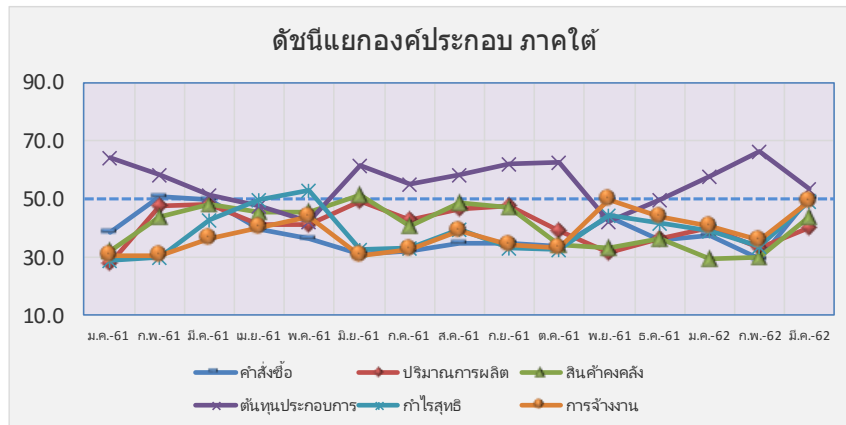
ภาพที่ 3.14 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำแนกตามองค์ประกอบ เดือนมกราคม 2561 – มีนาคม 2562

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

● ภาคใต้ ผู้ประกอบการภาคการผลิตมีความเชื่อมั่นด้านองค์ประกอบด้านยอดคำสั่งซื้อ ปริมาณการผลิตและสินค้าคงคลัง อยู่ในอัตราที่ต่ำ เนื่องจากความนิยมในสินค้าที่ผลิตโดยวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไม่เป็นที่นิยมของผู้บริโภค เมื่อเทียบกับสินค้าจากอุตสาหกรรมขนาดใหญ่และจากภูมิภาคอื่นๆ ที่ราคาขายถูกกว่าจากการผลิตแบบปริมาณมาก รวมทั้งช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลายกว่า ทำให้เข้าถึงผู้บริโภคได้มากกว่า โดยปัจจัยข้างต้นส่งผลต่อการจ้างงานที่มีอัตราการลดลงตามไปด้วยเช่นกัน ซึ่งปัจจัยดังกล่าวไม่ส่งผลต่อให้ต้นทุนการประกอบการที่ยังต่ำกว่าค่าควบคุม เพราะเนื่องจากต้นทุนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมส่วนใหญ่เกิดจากต้นทุนด้านแรงงาน แต่กลับส่งผลให้กำลังสุทธิอยู่ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

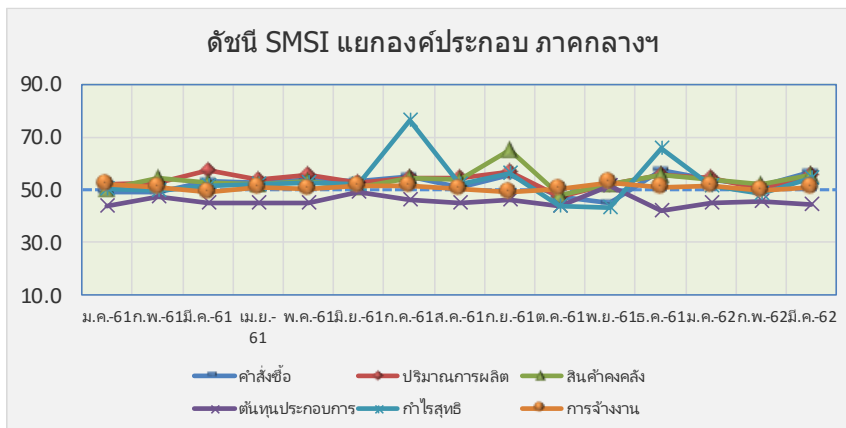
ภาพที่ 3.17 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME ภาคใต้ จำแนกตามองค์ประกอบเดือนมกราคม 2561 – มีนาคม 2562

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

● ภาคกลางรวมตะวันออก (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) พบว่า องค์ประกอบที่มีความเชื่อมั่นดีที่สุด ได้แก่ ด้านปริมาณการผลิต รองลงมาด้านสินค้าคงคลัง คำสั่งซื้อ กำไรสุทธิและการจ้างงาน การเติบโตและการฟื้นตัวของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่ภาคกลางรวมภาคตะวันออก (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) เป็นไปในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป ส่วนองค์ประกอบที่มีความเชื่อมั่นต่ำสุด ได้แก่ ด้านต้นทุนประกอบการ ซึ่งค่าขององค์ประกอบดัชนีส่วนใหญ่มีความเคลื่อนไหวในระดับที่มีเสถียรภาพใกล้เคียงค่าฐานอย่างต่อเนื่องโดยตลอด

ภาพที่ 3.18 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการภาคการผลิตของ SME ภาคกลางรวมตะวันออก (ไม่รวมกรุงเทพมหานคร) จำแนกตามองค์ประกอบเดือนมกราคม 2561 – มีนาคม 2562

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เสียงสะท้อนจากผู้ประกอบการ นโยบาย/มาตรการ ปี 2562 SME ต้องการ

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการ SME ภาคการค้าและบริการ จำนวน 1,400 วิสาหกิจทั่วประเทศ มีความต้องการนโยบาย/มาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐในปี 2562 ซึ่งสำรวจได้ 17 เรื่อง โดยนโยบาย/มาตรการในปี 2562 ที่ผู้ประกอบการต้องการมากที่สุดใน 3 ลำดับแรก ดังนี้

- นโยบายสินเชื่อ SME มีผู้ตอบมากที่สุดร้อยละ 25.2 ซึ่งจะเป็นการช่วยเสริมสภาพคล่องให้กับธุรกิจ เพิ่มเงินลงทุนให้กับธุรกิจ และส่งเสริมให้ธุรกิจขนาดเล็ก สามารถขยายธุรกิจได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำ เนื่องจากธุรกิจขนาดเล็กมีเงินทุนส่วนต่างๆ ไม่มากนัก
- อันดับสอง คือ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ เพื่อเป็นการกระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชน เพื่อยอดขายที่เพิ่มขึ้น และมีโครงการต่างๆ สู่ภูมิภาคเป็นการสร้างงาน กระจายรายได้ ออกสู่ท้องถิ่น
- และอันดับสาม ได้แก่ นโยบายกระตุ้นด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวของไทย เน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อ เพื่อให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมามากขึ้น และธุรกิจเกี่ยวเนื่องจะได้มีรายได้ต่อเนื่องตลอดทั้งปี

ตารางที่ 3.2 นโยบาย/มาตรการ ปี 2562 ที่ผู้ประกอบการต้องการจำแนกตามขนาดธุรกิจ

นโยบาย	ร้อยละ		
	SML	SME	L
นโยบายสินเชื่อ SME	25.2	¹ 25.2	² 20.0
มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ	18.8	² 18.3	¹ 35.0
นโยบายกระตุ้นด้านการท่องเที่ยว	12.4	³ 13.3	0.0
มาตรการควบคุมราคาน้ำมัน	7.4	7.2	³ 10.0
มาตรการช่วยเหลือด้านภาษี	6.3	6.18	³ 10.0
นโยบายกระตุ้นด้านการค้า	4.6	4.5	5.0
นโยบายด้านพลังงาน	4.3	4.4	0.0
โครงการช่วยเหลือทางด้านการเกษตร	4.1	4.2	0.0
หนี้นอกระบบ	3.5	3.5	5.0
มาตรการลดภาระหนี้สินเพื่อประชาชน	3.5	3.5	5.0
มาตรการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย	2.5	2.6	0.0
นโยบายสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี	2.4	2.1	³ 10.0
มาตรการด้านอสังหาริมทรัพย์	1.9	2.0	0.0
สวัสดิการในการดำรงชีวิต	1.2	1.2	0.0
โครงการประชารัฐ	1.0	1.1	0.0
การพัฒนาระบบขนส่ง	0.6	0.6	0.0
โครงการบ้านล้านหลัง	0.3	0.3	0.0
รวม	100.0	100.0	100.0

เมื่อแบ่งตามขนาดของธุรกิจ พบว่า

- ผู้ประกอบการ SME ต้องการนโยบาย/มาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐในปี 2562 สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ นโยบายสินเชื่อ SME รองลงมาคือ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ และนโยบายกระตุ้นด้านการท่องเที่ยว
- ในขณะที่ผู้ประกอบการขนาด L มีความต้องการนโยบาย/มาตรการช่วยเหลือจากภาครัฐ ในปี 2562 ในเรื่องมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ รองลงมา คือ นโยบายสินเชื่อ SME และอันดับสาม มี 3 เรื่องด้วยกัน คือ มาตรการช่วยเหลือด้านภาษี มาตรการควบคุมราคาน้ำมัน และนโยบายสนับสนุนการใช้เทคโนโลยี